

สมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

Teacher Professional Competency of Graduate Diploma in Teaching Profession Program Hatyai University

จตุรรัตน์ คชรัตน์¹, วิชุนา สัตยารักษ์², ณัฐกา นาเลือน^{3*}, วิภาวี มณีเนตร⁴ และชูศักดิ์ นพถาวร⁵
Jutarat Kotcharat¹, Wichuna Sattayarak², Nuttaka naluan^{3*} and Wipawee Maneenetr⁴

¹ อาจารย์ ดร., หัวหน้าสาขาการประถมศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Lecture Dr., Head of Department of Elementary Education, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

^{2, 3, 4} อาจารย์ประจำสาขาวิชาการประถมศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

^{2, 3, 4} Lecturer of Department of Elementary Education, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

⁵ อาจารย์ประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์, คณะนิเทศศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

⁵ Lecturer, Department of Advertising and Public Relations, Faculty of Communication Arts, Hatyai University

* Corresponding author, E-mail: Nuttaka@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การทำวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จำนวน 197 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีความตรงเชิงเนื้อหา (IC) ระดับ 1.0 มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค เท่ากับ 0.76 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.01$, $\sigma = 0.60$) สมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.70$) และด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 3.85$, $\sigma = 0.64$)

คำสำคัญ: สมรรถนะ ความเป็นครูมืออาชีพ

Abstract

The purpose of this research is to study competency of professional teacher of the students in Graduate Diploma in Teaching Profession Program. Population used in research are 197 students of Graduate Diploma in Teaching Profession Program. The tool for collecting datas is questionnaire. Index of consistency (IC) level 1.0 Cronbach's

confidence coefficient is 0.76. The statistics used for data analysis are the average Percentage and standard deviation.

The results showed that competency of professional teacher of the students in Graduate Diploma in Teaching Profession Program in overall was high level ($\mu = 4.01$, $\sigma = 0.60$). Competency of professional teacher in relationship and cooperation with the community has the highest average ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.70$). For analysis, syntheses and research for development had the lowest average ($\mu = 3.85$, $\sigma = 0.64$).

Keywords: Teacher professional, Competency

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข เศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ และยั่งยืนภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็ว คาดการณ์ได้ยากและซับซ้อนมากยิ่งขึ้นจำเป็นต้องสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน โดยนำทุนของประเทศที่มีศักยภาพ คือ ทุนมนุษย์มาใช้ประโยชน์อย่างบูรณาการและเกื้อกูลกัน พร้อมทั้งเสริมสร้างให้แข็งแกร่งเพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศสอดคล้องกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต(Lifelong Learning Society)ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีสติปัญญาที่รอบรู้และมีจิตใจที่สำนึกในคุณธรรม จริยธรรม มีความเพียร มีโอกาสและสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตควบคู่กับการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมในสังคมและสถาบันทางสังคมให้เข้มแข็งและเอื้อต่อการพัฒนาคน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

ภายใต้บริบทแห่งการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่เกิดขึ้นท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ (globalization) ต่อเนื่องตลอดมาประกอบกับวิวัฒนาการทางเทคโนโลยี (Technology Information) ที่นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนำมาสู่การปรับตัวเพื่อการพัฒนา กล่าวคือการพัฒนาคนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ (knowledge-based society) ซึ่งสังคมแห่งการเรียนรู้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาตระหนักถึงความสำคัญ ความจำเป็นของการเรียนรู้ที่ทุกคนและทุกส่วนในสังคม มีความใฝ่รู้และพร้อมที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ ดังนั้น ความรู้จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด องค์กรต่างๆเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก็เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ลักษณะการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลเปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบเดิมที่เป็นการเรียนรู้แต่เฉพาะในระบบโรงเรียน ซึ่งครูจะเป็นผู้กำหนดเนื้อหาและขอบเขตของการเรียนรู้เปลี่ยนเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยเป็นการศึกษาเรียนรู้กันอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยมุ่งเน้นให้ทรัพยากรบุคคลสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ให้สามารถมีความรู้ มีทักษะมีประสบการณ์ที่สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตรวมทั้งสามารถประกอบอาชีพในสังคมโลกาภิวัตน์และสังคมแห่งเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารในปัจจุบัน ดังนั้นเมื่อกระบวนการเรียนรู้ในสังคมมีการเปลี่ยนแปลง สังคมเกิดการเปลี่ยนถ่ายเปลี่ยนฐานเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ องค์กรต่างๆจึงเริ่มมีการเปลี่ยนแปลง เน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของบุคลากร โดยปัจจัยหลักสำคัญมากที่สุดขององค์กร

คือ “คน” จะต้องมีการเปลี่ยนพฤติกรรมของคนในองค์กรโดยอาศัยการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญ (Senge,1994)

สถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตกำลังคนระดับอุดมศึกษาที่มีภารกิจหลัก 4 ประการ คือ 1. การผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลางและระดับสูง 2. การวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ 3. การบริการวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นแหล่งรวมของวิทยาการหลายแขนง และ 4. เป็นศูนย์รวมของนักวิชาการที่มีความรู้ความสามารถเป็นจำนวนมาก บทบาทสำคัญยิ่งของสถาบันอุดมศึกษาจึงกล่าวได้ว่าเป็น “ตัวนำ การเปลี่ยนแปลง” (Change Agent) หรือเป็นองค์กรขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่จะต้องดำเนินการตามบทบาทและความรับผิดชอบของการเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อที่จะนำประเทศไปสู่สังคมที่พึงปรารถนาในที่สุด

เป็นที่ทราบกันแน่ชัดแล้วว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในบ้านเมืองขณะนี้ทั้งทางด้านสังคม การเมือง และ เศรษฐกิจล้วนแต่มีสาเหตุหลักมาจากเรื่องคุณภาพของคนเป็นสำคัญซึ่งในการสร้างคุณภาพของคนนั้น “ครู” เป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการพัฒนาการศึกษาของประเทศ งานครูจึงเป็นวิชาชีพชั้นสูงซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพย่อมต้องรับผิดชอบต่อภาระที่สูงตามมาด้วยเพราะมีผลกระทบต่อผู้รับบริการทางการศึกษา และสังคมจึงต้องมีการควบคุมการประกอบวิชาชีพเป็นพิเศษเพื่อให้เกิดความมั่นใจต่อผู้รับบริการทางการศึกษาและสังคมส่วนรวม ดังนั้นเพื่อให้งานครูได้รับการยกย่องว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริงครูสภา ซึ่งเป็นองค์กรวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 5 และตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 9 จึงได้ออกข้อบังคับครูสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 เพื่อให้บุคคลที่จะมาประกอบวิชาชีพทางการศึกษาหรือผู้ที่ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา รวมถึงบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ทุกประเทศทั่วโลกได้ริเริ่มและดำเนินการปรับและพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาใหม่ที่เรียกว่าการปฏิรูปการศึกษา (Educational Reform) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพมาตรฐาน สามารถผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) ครูเป็นบุคคลสำคัญในกระบวนการปฏิรูปการศึกษา เพราะครูเป็นกลุ่มบุคคลด่านหน้าและเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และเนื่องจากสภาพสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลง จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาครูและเตรียมครูที่จะเข้าสู่วิชาชีพให้มีสมรรถนะสูง เพราะครูต้องพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้น การศึกษาและพัฒนาครูเพื่อเพิ่มสมรรถนะทางวิชาชีพให้เกิดขึ้นจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เป็นสิ่งที่ต้องกระทำอย่างจริงจังและต่อเนื่องให้ครูบังเกิดศักยภาพทางสมรรถนะที่สูงก้าวสู่ความเป็น “ครูมืออาชีพ (Professional Teacher)”

จากปัญหาและความจำเป็นดังได้กล่าวไว้ข้างต้น แสดงให้เห็นว่า “ครู” เป็นผู้ที่มิบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษาของชาติ การจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายได้นั้น กุญแจสำคัญอยู่ที่ครู คุณภาพของครู เป็นหัวใจของการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมยุคใหม่ บทบาทของครูที่สำคัญ คือ การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ซึ่งครูต้องมีคุณสมบัติเฉพาะมีความสามารถสูงในการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพให้บรรลุเป้าหมาย และเป็นประชากรที่มีคุณภาพใน

สังคม ซึ่งคุณภาพของบุคลากรเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง การศึกษา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม (กองทัพ เคลือบพนิชกุล, 2547)

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้จัดเป็นผู้วางแผนจัดการ ชี้แนะ และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียน โดยจัดสภาพการเรียนรู้ที่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน และผู้เรียน มีการกำหนดเป้าหมาย แหล่งข้อมูล การประเมินผล และจัดการเรียนรู้ที่ปรับตามความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการคิด ค้นคว้า ปฏิบัติ และสรุปเป็นความรู้ด้วยตนเอง โดยที่แนว การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการกระทำสามารถสร้างความรู้ ได้ด้วยตนเอง จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ร่วมมือกัน ห่วงใยกันใช้ประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็น หลีกเลี่ยงการทำโทษ ให้ผู้เรียนได้แสดงออก เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมมือกันทำกิจกรรม และได้เลือกทำกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ กระบวนการคิด ได้กำหนดทิศทางการเรียนรู้ และใช้กระบวนการกลุ่มและประเมินผลการเรียนรู้ตาม สภาพจริง (Perkins, 1999 ; ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2554)

จากความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรทางการศึกษาในยุคของการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน ในปัจจุบันนี้ ส่งผลให้สถานศึกษาต่างๆ พากันปรับเปลี่ยนเพื่อพัฒนาไปสู่ความยั่งยืนในการขับเคลื่อน โรงเรียนให้ไปสู่การเปลี่ยนแปลง ครูจึงต้องแสดงบทบาทของผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) อัน จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญสูงสุดของการศึกษา เพราะกระบวนการจัดการศึกษามีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือการพัฒนาเยาวชนของชาติให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพของชาติ และเป็นกำลังหลักสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้สู่เป้าหมายสูงสุด

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของความเป็นครูมืออาชีพต่อการพัฒนาระบบการเรียนการสอน อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของผู้เรียนและคุณภาพของผู้เรียนว่าหากครูมีสมรรถนะ ความเป็นครูมืออาชีพแล้วนั้นจะสามารถพัฒนาการเรียนการสอนสู่ความเป็นเลิศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายสูงสุดในการจัดการศึกษาได้จากสภาพปัจจุบันและแนวคิด ดังกล่าวนี้นี้ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาหลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 1/56 ปีการศึกษาที่ 2556 จำนวน 197 คน ซึ่งผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเรื่องสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ได้แก่ ชื่อสถานศึกษา สังกัด เพศ อายุ ที่อยู่ ระดับการศึกษา ระดับชั้นที่สอน ประสบการณ์ในการสอน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ 6 ด้าน จำนวน 50 ข้อคำถาม ได้แก่

- ด้านที่ 1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ
- ด้านที่ 2 การพัฒนาผู้เรียน จำนวน 10 ข้อ
- ด้านที่ 3 การบริหารจัดการชั้นเรียน จำนวน 10 ข้อ
- ด้านที่ 4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน จำนวน 5 ข้อ
- ด้านที่ 5 ภาวะผู้นำครู จำนวน 10 ข้อ
- ด้านที่ 6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน จำนวน 5 ข้อ

ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู กำหนดผู้ให้ข้อมูลเป็นนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ปีการศึกษา 2556 ของมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จำนวน 197 คน ใช้วิธีการเก็บรวบรวมแบบสอบถามโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู แสดงรายละเอียดดังตาราง 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ที่ตั้งของสถานศึกษา		
ตรัง	20	10.00
นราธิวาส	2	1.00
ปัตตานี	2	1.00
พัทลุง	13	7.00
ยะลา	6	3.00
สงขลา	135	68.00
สตูล	19	10.00
เพศ		
ชาย	49	24.90
หญิง	148	75.10
อายุ		
ต่ำกว่า 31 ปี	160	81.20
อายุระหว่าง 31-40 ปี	28	14.20
อายุระหว่าง 41-50 ปี	8	4.10
มากกว่า 50 ปี	1	0.50
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	10	5.10
ปริญญาตรี	162	82.20
ปริญญาโท	25	12.70
ระดับชั้นที่สอน		
อนุบาล	27	14.00
ประถมศึกษา	72	36.00
มัธยมศึกษา	59	30.00
อาชีวศึกษา	39	20.00
ประสบการณ์ในการสอน		
ประสบการณ์ระหว่าง 0-5 ปี	172	87.30
ประสบการณ์ระหว่าง 6-10 ปี	23	11.70
ประสบการณ์ระหว่าง 11-15 ปี	2	1.00
รวม	197	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 197 คน เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาใน 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสงขลา ร้อยละ 68.00 จังหวัดตรัง ร้อยละ 10.00 จังหวัดสตูล ร้อยละ 10.00 จังหวัดพัทลุง ร้อยละ 7.00 จังหวัดยะลา ร้อยละ 3.00 จังหวัด

ปัตตานี ร้อยละ 1.00 และ จังหวัดนราธิวาส ร้อยละ 1.00 นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 75.10 เพศชายร้อยละ 24.90 มีอายุต่ำกว่า 31 ปี ร้อยละ 81.20 อายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 14.20 อายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 4.10 และมากกว่า 50 ปี ร้อยละ .50 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 5.10 ปริญญาตรี ร้อยละ 82.20 และปริญญาโท ร้อยละ 12.70 เป็นครูผู้สอนในระดับอนุบาล ร้อยละ 14.00 ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 36.00 ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 30.00 และระดับอาชีวศึกษา ร้อยละ 20.00 ประสบการณ์ในการสอนของนักศึกษา ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอน 0-5 ปี ร้อยละ 87.30 รองลงมาประสบการณ์ระหว่าง 6-10 ปี ร้อยละ 11.70 และประสบการณ์ระหว่าง 11-15 ปี ร้อยละ 1.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 สมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

สมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ	(μ)	(σ)	การแปลความหมาย
ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	3.88	0.56	มาก
ด้านการพัฒนาผู้เรียน	4.04	0.59	มาก
ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	4.11	0.55	มาก
ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	3.85	0.64	มาก
ด้านภาวะผู้นำ	4.02	0.54	มาก
ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน	4.14	0.70	มาก
ภาพรวม	4.01	0.60	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า สมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.01, \sigma = 0.60$) สมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.14, \sigma = 0.70$) และด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 3.85, \sigma = 0.64$) ส่วนสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านภาวะผู้นำ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 4.11, 4.04, 4.02$ และ 3.88) ตามลำดับ

การอภิปรายผล

การศึกษาสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เนื่องมาจากการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน ประกอบด้วยการมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับชุมชน การให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆของชุมชน การประสานให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับผู้ประกอบการ ชุมชน และองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อการจัดการเรียนรู้ และมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ธวัชชีนี โรจนาวี (2554) ได้กล่าววว่า

การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเป็นหนึ่งในคุณลักษณะของครูแห่งชาติ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญต่อการเป็นครูมืออาชีพ ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนในการนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือชุมชนมาใช้ เช่น ทรัพยากรบุคคลได้แก่ นักวิชาการ ครูอาจารย์ จากสถานศึกษาอื่น ศิลปินพื้นบ้าน ผู้อาวุโสที่เป็นปูชนียบุคคลในหมู่บ้าน ผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งนำมาใช้ในลักษณะขอคำปรึกษาและข้อเสนอแนะหรือเชิญเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ผู้เรียน ทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ ป่าไม้ ภูเขา ทะเล ปะการัง หิน แร่ธาตุ สัตว์ป่า สมุนไพร ซึ่งจะนำมาใช้ในลักษณะเป็นสื่อการเรียนการสอน การไปทัศนศึกษา การช่วยกันอนุรักษ์ไว้ เป็นต้น ทรัพยากรสังคมได้แก่ วันสำคัญ ศิลปะพื้นบ้านวัฒนธรรมพื้นบ้าน โบราณวัตถุสถาน ประเพณีต่างๆ ซึ่งจะนำมาใช้ได้ ในลักษณะให้ครูอาจารย์นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยตรง จัดนิทรรศการ การศึกษาหาข้อมูล เพื่อจะได้ช่วยกันอนุรักษ์ไว้ เป็นต้น

ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนประกอบด้วย การสำรวจปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน การนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในกรณีศึกษาอื่น ๆ ที่มีบริบทของปัญหาที่คล้ายคลึงกัน การจัดทำแผนการวิจัยและดำเนินกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบตามแผน ดำเนินการวิจัยที่กำหนดไว้ การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา และการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย อุปสรรคและโอกาสความสำเร็จของการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เนื่องจากโดยส่วนใหญ่ครูขาดความรู้และเทคนิคในการทำวิจัยเพราะคิดว่ายุ่งยากหลายขั้นตอนจึงทำให้ครูผู้สอนไม่ได้ให้ความสำคัญกับการทำวิจัย การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมพัฒนาการเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 30 ได้มีการกำหนดบทบาทของครูในเรื่องของการส่งเสริมให้ผู้สอนทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของทวินันท์ (2552) ได้สรุปคุณลักษณะของครูมืออาชีพ ซึ่งพบว่าความรู้ด้านการวิจัยของครูเป็นคุณลักษณะหนึ่งในคุณลักษณะของครูมืออาชีพ ดังนั้นครูผู้สอนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการวิจัยเพื่อช่วยให้ครูผู้สอนสามารถพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง การนำผลการประเมินการเรียนรู้อมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนในการจัดการเรียนรู้ การสืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบโดยบูรณาการอย่างสอดคล้องเชื่อมโยงกัน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมสอดคล้องกับวัยความต้องการของผู้เรียนและชุมชน การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้อ การจัดกิจกรรมและการประเมินผล การเรียนรู้ การใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขและพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้อ ครูมืออาชีพต้องสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ

ตนเองให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ ตรงตามความต้องการของการพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับหลักสูตร ใช้เทคนิควิธีการที่มีประสิทธิภาพ ชูชาติ พวงมาลี (2550) กล่าวว่าครूमืออาชีพหมายถึง ผู้ที่มีความรักในวิชาชีพ สามารถจัดการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอตรงตามความต้องการของนักเรียนด้วยเทคนิควิธีสอนที่หลากหลายเป็นระบบ และสามารถปรับเปลี่ยนตนเองให้เป็นไปตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้จึงนับว่าเป็นสมรรถนะหนึ่งของครूमืออาชีพที่สำคัญ

ด้านการพัฒนาผู้เรียน สมรรถนะความเป็นครूमืออาชีพของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การพัฒนาผู้เรียนประกอบด้วย การดูแล ช่วยเหลือ ผู้เรียนทุกคนอย่างทั่วถึงทันการณ์ การส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมกับค่านิยมที่พึงงาม การจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน การสอดแทรกความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทยให้แก่ผู้เรียน การจัดทำโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรม จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านการดูแลตนเอง มีทักษะในการเรียนรู้ การทำงาน การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง จัดกิจกรรมเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาและส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนอย่างทั่วถึง และการนำข้อมูลไปใช้ช่วยเหลือ/ พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านการเรียนรู้และปรับพฤติกรรมเป็นรายบุคคล ซึ่งการพัฒนาผู้เรียน เป็นสมรรถนะความเป็นครूमืออาชีพด้านหนึ่งที่มีความสำคัญจากแนวคิดของ Beerens (2000, อ้างถึงใน พิมพ์ลักษณ์ เสงสมบุรณ์, 2551) การปฏิบัติงานแบบมืออาชีพของครูด้านการวางแผนและการเตรียมการสอน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน โดยครูต้องมีความรู้ในสิ่งต่อไปนี้ 1. มีความรู้ในเนื้อหาที่สอน ความรู้ในเรื่องความสัมพันธ์พื้นฐานที่ต้องมีความรู้ในเนื้อหาเกี่ยวกับวิชาครู 2. มีความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับนักเรียน มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการ ทักษะการเรียนรู้ และความสนใจและมรดกทางวัฒนธรรมของผู้เรียน 3. มีความรู้เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายในการสอน สามารถกำหนดเป้าหมายในการสอนอย่างมีคุณค่าหรือประโยชน์ มีความชัดเจนเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความแตกต่างหรือความเท่าเทียมสมดุลงัน 4. การแสดงความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ แหล่งสำหรับการสอนและแหล่งสำหรับนักเรียน 5. สามารถออกแบบการสอนที่ต่อเนื่องราบรื่น คือ สามารถออกแบบหรือเลือกใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งการสอน ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ สนับสนุนการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการจัดโครงสร้างของหน่วยการเรียนและบทเรียนหรือจัดกลุ่มทางการสอนได้อย่างเหมาะสม 6. มีความสามารถในการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนเลือกใช้วิธีการประเมินที่สอดคล้องกับเป้าหมายในการสอน มีเกณฑ์และมาตรฐานการประเมินที่ชัดเจนและใช้ผลการประเมินเพื่อวางแผนการสอน ดังนั้น ในการพัฒนาผู้เรียนครูควรส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ความคิด กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง อาจให้เด็กร่วมกันได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระในห้องเรียนหรืออาจจัดทำโครงการ กิจกรรมที่น่าสนใจขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนการสอน และสอดแทรกหลักคุณธรรมควบคู่กันไป

ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสมรรถนะความเป็นครूमืออาชีพของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การบริหารจัดการชั้นเรียนประกอบด้วย ความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน การนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพการส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน การตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้

และปลอดภัยอยู่เสมอการ จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การแก้ปัญหา/พัฒนานักเรียนด้านระเบียบวินัยโดยการสร้างวินัยเชิงบวกในชั้นเรียน การยอมรับผลอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองและหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นการประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียน และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคลและเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้มีการกำหนดบทบาทของครูไว้ว่า ครูผู้สอนต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสม การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมต้องให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน และสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้นครู ซึ่งเป็นผู้นำในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนจำเป็นต้องมีเป้าหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ถูกต้อง เพื่อสร้างนิสัยของการใฝ่รู้ ให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกในการเรียน มุ่งสร้างคุณลักษณะของการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น การพึ่งตนเองมากกว่าพึ่งผู้อื่นและ การเป็นคนมีความคิด เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ด้านภาวะผู้นำ สมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ด้านภาวะผู้นำครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำครูประกอบด้วย การริเริ่มการปฏิบัติที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนานวัตกรรม การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบ/ขั้นตอนที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้ การเห็นคุณค่าให้ความสำคัญในความคิดเห็นหรือผลงานและให้เกียรติแก่ผู้อื่น การกระตุ้น จูงใจ ปรับเปลี่ยนความคิดและการกระทำของผู้อื่นให้มีความผูกพันและมุ่งมั่นต่อเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน การปรับเปลี่ยนบทบาทและการปฏิบัติงานของตนเองให้เอื้อต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน การกระตุ้นผู้อื่นให้มีการเรียนรู้และความร่วมมือในวงกว้างเพื่อพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา และวิชาชีพ การสืบเสาะข้อมูล ความรู้ทางวิชาชีพใหม่ๆ ที่สร้างความท้าทายในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่น การมีทักษะการฟัง การพูด และการตั้งคำถาม เปิดใจกว้าง ยืดหยุ่น ยอมรับทัศนคติที่หลากหลายของผู้อื่นเพื่อเป็นแนวทางใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน การให้ความสนใจต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่เป็นปัจจุบัน โดยมีการวางแผนอย่างมีวิสัยทัศน์ซึ่งเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของโรงเรียน การมีปฏิสัมพันธ์ในการสนทนา มีบทบาท และมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่นโดยมุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้ของผู้เรียนและการพัฒนาวิชาชีพครู ภาวะผู้นำ เป็นสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพที่สำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนาวา สุขรมย์ (2550) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาภาวะผู้นำของผู้บริหารจะพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ รองลงมาคือด้านวิสัยทัศน์ และด้านการจัดการหลักสูตร ซึ่งด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และด้านการจัดการหลักสูตร ถือได้ว่า เป็นองค์ประกอบย่อย ที่สำคัญประการหนึ่งของภาวะผู้นำทางวิชาการ

ซึ่งสำหรับโรงเรียนแล้วงานวิชาการถือได้ว่าเป็นหัวใจในการบริหารจัดการโรงเรียนเนื่องจากมีส่วนสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ทำให้ผู้บริหารส่วนใหญ่ต่างให้ความสำคัญและดำเนินการอย่างเร่งด่วนในการพัฒนาคุณภาพของการทำงานวิชาการ ทั้งผลสำเร็จของงานวิชาการยังเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ดีในการสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียถึงความมีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอีกด้วยและเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการย่อมดำเนินการให้สถานศึกษามุ่งไปสู่คุณภาพและได้มาตรฐานเพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน รวมทั้งดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีระบบและราบรื่น ยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการและมีภาวะผู้นำทางวิชาการในระดับสูงแล้วก็จะก่อให้เกิดการพัฒนาคณะครูอาจารย์ให้เป็นบุคลากรที่มีความสามารถทางวิชาการและมีภาวะผู้ตามไปด้วยซึ่งจะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพนำพาผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย และได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร ครอบครัวยุและชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

เอกสารอ้างอิง

- กองเทพ เคลือบพณิชกุล. (2547). *ปัจจัยปฏิรูปการศึกษาไทยกับการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของศธ.: ตามแนวคิดและหลักการในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : โฟร์เพช.
- ชูชาติ พวงมาลี. (2550). *คุณลักษณะของครูมืออาชีพของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). อุตรธานี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2554). *การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง (AUTHENTIC LEARNING)*. กรุงเทพฯ : เนชั่นเนล จีโอกราฟฟิก.
- นาวา สุขธมย์. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาลังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). อุตรธานี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- ทศนา แคมมณี. (2552). *ศาสตร์การสอน “องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ”* กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวชนิ โจรนาวิ. (2554). *เส้นทางความเป็นครูแห่งชาติ : การวิจัยพหุกรณีศึกษา*. ภาควิชาวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์ลักษณ์ เสงสมบุรณ์ . (2551). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณเพื่อพัฒนาครูมืออาชีพ*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพทางการศึกษา พ.ศ.2553*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564*. สืบค้นจาก [http://www.nesdb.go.th/Default.aspx? tabid139](http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid139)

Perkins, D. (1999). *The many faces of constructivism, educational readership*. 57 (3), 6-11.

Senge, P.M. (1994). *The fifth discipline : The art and practice of the learning organization*. New York: Doubleday.